

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Tűzvész a Radetzky-kaszárnyában*

Forrás:

Budapesti Hirlap

Bp.

1921. XI. 6

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old)

Osztályozás

Tárgy

614.84

Hely

Idő

"1921"

Személy

Tűzvész a Radetzky-kaszárnyában.

— Az utasraktár elpusztult. — Nyolc halott a romok között. — Több sebesült. —

Tegnap, kevéssel hajnali három óra előtt ismét vérbe borult Budapest fölött az égboltozat. A vörös fény ismét Buda felől jött s mind intenzívebb pírrel vonta be az alvó házakat. Percek múlva a robogó tűzoltók zajától volt hangos a város, a mely csakhamar megtudta, hogy a Pálffy-téren levő Radetzky-kaszárnya ég. A kaszárnyának hátulsó harmameletes épületrésze gyuladt ki, a hol az utászoknak főszerelését tartják, s néhány perc alatt a hatvan méter hosszú óriási épület egész belső festerkezete lángban állott. A veszedelem olyan elemi erővel tört ki, hogy az épület megmentéséről beszélni sem lehetett, s a mentőmunka csak arra szorítkozott, hogy az épület két katonacsalád lakóját megmentse. Sajnos, ez csak részben sikerült, mert a lakók közül hatan beégették, a derék tűzoltók közül pedig ketten lelétek a tűzben halálukat.

Néhány perccel háromnegyed három óra előtt a Radetzky-kaszárnya ügyeletes tisztje jelentette a tűzoltó-főparancsnoknak, hogy a kaszárnyaraktár épülete lángban áll.

Percek

alatt ott volt a veszedelem helyén a középponti, az I., II., IV. és V. kerületi tűzörség, továbbá az önkéntes tűzoltóság is, mindegyik teljes főszereléssel, s a tűzhöz maga Janicsek Andor főparancsnok vonult ki, Blaschnek, Kállay és Szolovay főtisztek, továbbá Wunderlich és Benedek segédisztek vezetésével. Hasonlóképpen nagy készenléttel vonultak ki a mentők is.

Mikor a tűzoltók megérkeztek, az épülettömbnek körülbelül a közepétől levő, minlegy hatvan méter hosszú, negyven méter széles, három emelet magasságú épületrésze, a hol az utászoknak van mindenféle főszerelése

vül az épület északi részén a kaszárnya parancsnokságának engedelmével két katonacsaládnak lakása, már teljes lánggal égett. Bár a kaszárnyában a veszedelem láttára azonnal riadót fújtak s a katonák körülvezték az égő épületei, a tűzoltók megérkezéséig egyáltalában nem tudták a mentéshez fogni, mert az épületnek a déli oldalán csak egy bejárója volt s ez a bejáró megközelíthetetlen volt. A bennszorult lakók pedig az épület északi részében voltak s a késő éjszakai órákban természetesen aludtak és így sejtelmük sem volt a veszedelemről, a mely életüket fenyegette. Mikor a tűzoltók megérkeztek, nyomban közölték velük, hogy emberek vannak az égő épületben, mire a tűzoltó-főparancsnok rendelkezésére megkísérelték az alvó emberek kimentését a biztos halálból. Ennek a mentőmunkának folyamán történtek a halálos szerencsétlenségek. Rohonczy József tűzoltó-örrmester harmadmagával egy hatalmas tűzoltólétrán felkuszott az épület második emeleti parkányára, a hová akkor már fölcaptak a lángok, s ebből a veszedelmes helyzetből igyekezett vízugarakkal legalább is kisleltetni a veszedelmet, hogy valami kis időt nyerjenek az épületben alvók megmentésére. Majdnem képtelennek látszott igyekezete s ezért csakhamar parancsot kapott, hogy távozzék arról a pontról, a hová felkuszott. A tűzoltó-örrmester azonban tovább is helyen maradt és valóban sikerült is neki a fékevesztett elemnek valamelyes gátat szabni, de alig tíz percnyi munkája után megmozdult lába alatt a falrész, a melyre állott és Rohonczy József tűzoltó-örmmester két emelet magasdegtől belezuhant a tűzfészekbe. Tűzoltótársai, a kik közvetlenül a közelében állottak és tanúi voltak örmmesterük szerencsétlenségének, nem hátráltak meg s életük további kockázatával tovább is a veszedelmes ponton küzdöttek a lángok ellen. Mivel ez a két tűzoltó sem engedelmességet a parancsnoknak és nem bagyinat a helyét, bár erre ismételtén megkapták a parancsot, végre is mindkét tűzoltónak vízöntőjét elárították s így a két ember képtelen volt visszavonulni. Miből is a három ember tűzoltó ezt a munkát

végezte, az alatt egy bátor kapitány, Tapor János utászörrmester megkísérelte, hogy a tűzoltók védtő munkája alatt az épületben alvókat kimentse. Össze egy másodperc alatt rohant be az égő házba s minden alkalommal egy-egy emberral a korlát között futott ki az épületből. Mivel tudta, hogy még vannak benn emberek, hatodszor is berohant, hogy az esetleg alvókat fölébressze és kimentse, de ekkor a kimentevők már hátrá várták az összegyűlve vasza, Tapor János maga is benmaradt a tűzben.

Mikor a tűzoltóság már látta, hogy az épületben lévők most már elvesznek, arra a lángok már az egész épületet a pincétől a tetőig teljesen átjárták s így megmentése lehetetlen volt. Most már csak arra szorítkoztak, hogy a kaszárnyával szomszédos két fontos ipari telepet megmentésék. Az égő épület déli oldalán van a Ganz-gyárnak törzépülete, az északi oldalon pedig a villamosvasút-társaságnak Pálffy-téri áramfejlesztőtelepe, a melyeket nagy mennyiségben vízzel öntöztek le s így sikerült is megmenteni mindkét telepet.

Reggel hét órára a tüzet teljesen lokalizálták s már csak a raktárépület óriási tömbjében izzott a zsaratnok. A tűzoltók legnagyobb részét bevonták, csupán egy nagyobb örség maradt kint, hogy az égő zsaratnokot is eloltsa. Ezzel a munkával is elkészültek kilenc órára s ekkor hozzáfogtak a romok elakartásához s a tűz áldozatainak felkutatásához. A tűzoltók először Rohonczy József tűzoltó-örmmester teljesen összeégett holttestét találták meg, majd kevéssel később egy teljesen összeégett férfi holttestét húzták ki a romok közül, a kiről azonban nem lehetett megállapítani, hogy ki volt. Egész nap folyt a szerencsétlen áldozatok felkutatása s az esti órákig nyolc megszenvedett holttestet húztak ki a romok közül, a kiknek személyazonosságát az egyetlen Rohonczy Józsefen kívül nem lehetett megállapítani. Az áldozatok minden valószínűség szerint a hős Tapor János utászörmmester, továbbá az örmmester felesége, leánya és egy náluk lakó rokonuk. A többi áldozat Brakszatorisz György szakaszvezető és a felesége, született Fehér Eszter és végül idősb Csizmadia Imre tisztihelyettes.

Már a délelőtti folyamán megtartották a tűz helyén az első hatósági vizsgálatot, a tűz keletkezésének okát azonban egyelőre nem tudták kideríteni. Egyesek jelentése szerint a tüzet a villamosvezeték rövidzárlata okozta, de a bizottság csakhamar megállapította a kihallgatott szemtanúk vallomásából, hogy nem okozhatta rövidzárlat a veszedelmet, mert több tanu akadt, a kik kijelentették, hogy a mikor az épület már lángban állott, még akkor is égtek a villamoskörtek. Ebben az esetben pedig lehetetlen rövidzárlatról beszélni. Egy másik verzió szerint tegnap délután katonai rabok szemet szállítottak az épület pincéjébe. Az tehát a másik feltevés, hogy valószínűleg a rabok egyikike dobott égő cigarettavéget vagy gyújtót a szén közé s a késő éjszakai órákig lappangott a tűz a szén között, míg végre kitért. A harmadik lehetőség a melyről szintén meg kell emlékeznünk, az, hogy egyes tanuk azt vallották, hogy Csizmadia Imrénél, a veszedelemnek szintén áldozatul esett tisztihelyettesnél, a mai Imre-nap előestéjét ülték s nincs kizárva, hogy a jókedvű társaság valamelyik tagja égő gyújtót vagy cigarettát dobott el s ez okozta a veszedelmet.